

Οι ημερομηνίες, οι εισηγήσεις και οι αντιρρήσεις. Τα τρία σενάρια για προσφυγή στις κάλπες που εξετάζουν στο ΠαΣοΚ

Πώς «μαγειρεύουν» τις εκλογές

Του Ι. Κ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗ

ΤΑ «ΕΚΛΟΓΙΚΑ μαγειρέματα» πήραν πλέον το πάνω χέρι στους πολιτικούς σχεδιασμούς των κομμάτων και ήδη η κυβέρνηση πανηγυρίζει ότι «έπιασε την αντιπολίτευση στον ύπνο». Κυβερνητικοί παράγοντες θεωρούν ότι η ανάδειξη της προεδρικής εκλογής σε θέμα ημερήσιας διάταξης αλλά, κυρίως, οι οικονομικές εξαγγελίες του πρωθυπουργού κ. Κ. Σημίτη βρήκαν τη ΝΔ σε κατάσταση πολιτικής ανετοιμότητας και ασαφούς γραμμής.

Είναι γεγονός ότι και στα δύο αυτά θέματα η ΝΔ (αλλά και η υπόλοιπη αντιπολίτευση) επιδεικνύει αμηχανία. Κανείς δεν λέει τίποτε αλλά και όταν μιλάνε, λένε διαφορετικά πράγματα. Κορυφαία στελέχη της ΝΔ παραδέχονταν, για παράδειγμα, ότι το «πακέτο Σημίτη» τους αιφνιδίασε και ως προς το περιεχόμενο αλλά και ως προς τη χρονική στιγμή της εξαγγελίας. Περίμεναν να μιλήσει χθες στη Θεσσαλονίκη αλλά όχι νωρίτερα.

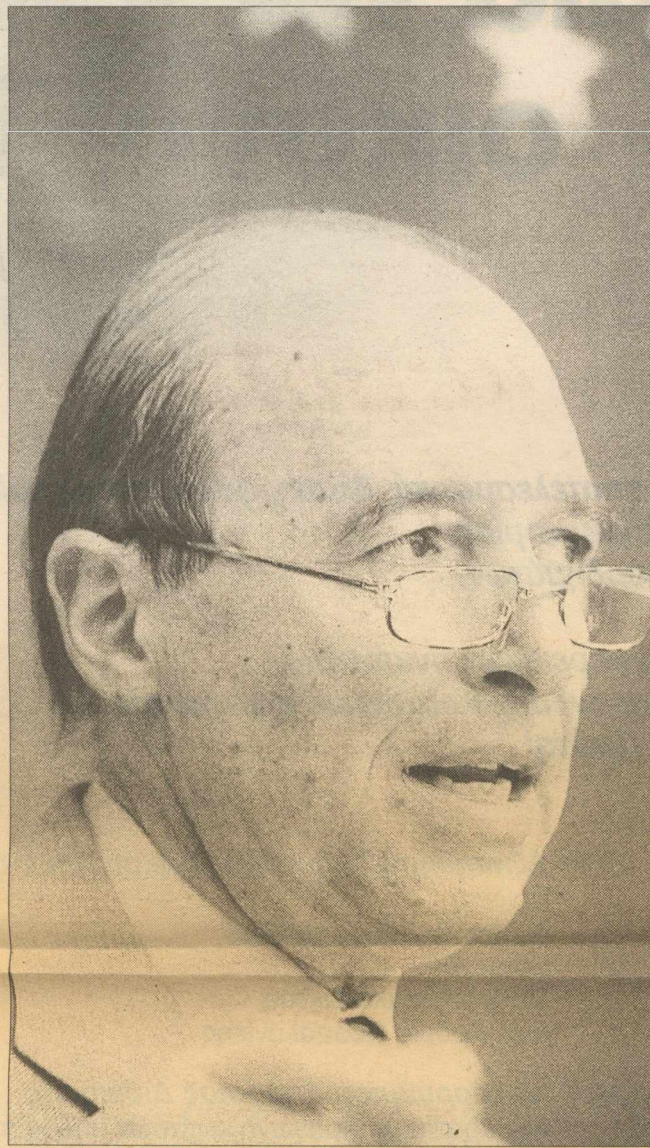
Όλα αυτά, βεβαίως, αποκτούν ουσιαστικό νόημα μόνο στην προοπτική της προεδρικής εκλογής και των βουλευτικών εκλογών που ενδέχεται να προκαλέσουν. Κορυφαίοι παράγοντες της κυβερνητικής παρατάξεως ομιλούν για «εντυπωσιακή μεταστροφή του πολιτικού κλίματος υπέρ του ΠαΣοΚ» από τις ευρωεκλογές ως σήμερα και συμπεραίνουν ότι «ξανπήραμε την πρωτοβουλία στα χέρια μας». Η εκτίμηση αυτή, μάλιστα, επανέφερε στο προσκήνιο όλα τα εκλογικά ενδεχόμενα.

● Η πρόταση Πάγκαλου

Σύμφωνα με απολύτως ακριβείς πληροφορίες, το ενδεχόμενο εκλογών μέσα στον Οκτώβριο ή στον Νοέμβριο συζητήθηκε στο Μέγαρο Μαξίμου (η πατρότητα της εισήγησης αποδίδεται στον υπουργό Ανάπτυξης κ. Ευ. Βενιζέλο) αλλά αποκλείστηκε από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό. Το επιχείρημα του κ. Σημίτη ήταν ότι «δεν μπορούμε να κατηγορούμε τον Καραμανλή και τη ΝΔ ότι παίζουν εκλογικά παιχνίδια σε κρίσιμες στιγμές για τον τόπο με αφορμή την προεδρική εκλογή και εμείς να κάνουμε τις εκλογές ακόμη νωρίτερα!».

Ενα δεύτερο εκλογικό σενάριο διατυπώθηκε από τον κ. Θ. Πάγκαλο στη συνεδρίαση του Εκτελεστικού Γραφείου και αποκλείστηκε επίσης. Σύμφωνα με τον πρώην υπουργό Εξωτερικών, η κυβέρνηση θα μπορούσε να καλέσει όλα τα άλλα κόμματα να συμφωνήσουν σε κοινό υποψήφιο Πρόεδρο, τον Φεβρουάριο, με τη δέσμευση από την πλευρά της ότι οι εκλογές θα γίνουν τον Ιούνιο του 2000, μόλις αποφασίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση την εισδοχή της Ελλάδας στην ΟΝΕ.

Ο κ. Σημίτης δεν συμφώνησε με αυτό το ενδεχόμενο, κυρίως επειδή δεν θέλει να δώ-

Αιφνιδίασε ο πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης με τις εξαγγελίες

Ποιος αιφνιδίασε ποιον

Η ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ στρατηγική της κυβερνήσεως χαράχθηκε αμέσως μετά την επιστροφή του Πρωθυπουργού από τη Σίφνο σε μια συνεδρίαση της άτυπης «ομάδας επικοινωνίας» που τον περιβάλλει (Κ. Λαλιώτης, Δ. Ρέππας, Π. Ευθυμίου, Λ. Κουσουλής, Ν. Θέμελης, Γ. Πανταγιάς). Εκεί αποφασίστηκαν τρία πράγματα:

Πρώτον, το οικονομικό πακέτο θα εξαγγελιόταν κεντρικά από τον ίδιο τον κ. Σημίτη και όχι τμηματικά από το οικονομικό επιτελείο της κυβερνήσεως μέσω διαρροών στον Τύπο, όπως συνέβαινε ως τώρα. **Δεύτερον**, η εξαγγελία δεν θα γινόταν στη ΔΕΘ αλλά λίγα εικοσιτετράωρα νωρίτερα ώστε να υπάρξει το στοιχείο του αιφνιδιασμού. **Τρίτον**, θα φυλασσόταν αυστηρά η μυστικότητα και του περιεχομένου του «πακέτου» αλλά και του χρόνου εξαγγελίας του. Όλα αυτά μεγιστοποίησαν τον πολιτικό αντίκτυπο των εξαγγελιών.

Το εντάραγμα του θέματος αφορά τη συνέντευξη Τύπου του κ. Κ. Καραμανλή, την Τετάρτη, στο Ζάππειο. Γιατί έδωσε τη συνέντευξη; Το επιτελείο της ΝΔ έκρινε ότι μια παρέμβαση του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσεως (έστω και αν δεν είχε κάτι συγκεκριμένο να ανακοινώσει...) θα ανέστρεφε κάπως το ευνοϊκό κλίμα που είχε δημιουργηθεί υπέρ της κυβερνήσεως, στην οποία είχε εκχωρηθεί η αποκλειστική χρήση του οικονομικού πεδίου. «Δεν μπορούμε να αφήσουμε την κυβέρνηση ανενόχλητη ως τις 12 Σεπτεμβρίου, όταν ο Καραμανλής θα πάει με τη σειρά του στη Θεσσαλονίκη» ειπώθηκε. Γι' αυτό σκέφθηκαν τη συνέντευξη Τύπου.

Οι επιτελείς του ΠαΣοΚ, όμως, φοβήθηκαν ότι η Ρηγίλλης είχε πληροφορηθεί τα σχέδιά τους και ότι η συνέντευξη Τύπου του κ. Καραμανλή σχεδιάστηκε επί τούτου την προηγούμενη των εξαγγελιών του κ. Σημίτη για να τις προαναγγείλει και να τους χαλάσει τις εντυπώσεις. Ανέπνευσαν ανακουφισμένοι μόνον όταν αντιλήφθηκαν ότι ήταν απλή σύμπτωση και ότι ο κ. Καραμανλής ούτε γνώριζε ούτε είχε υποψιαστεί τίποτα.

Τελικώς το αποτέλεσμα κρίθηκε τόσο ικανοποιητικό ώστε διάφορα υπουργεία (όπως, π.χ. το υπουργείο Υγείας) ζητούν από τον κ. Σημίτη να αναλάβει προσωπικά την παρουσίαση του «πακέτου μέτρων» που έχουν καταρτίσει!

σει την αίσθηση ότι προτίθεται να μπει σε «διαπραγμάτευση υποψηφίου». Ο Πρωθυπουργός επανέλαβε χθες βράδυ, στην ομιλία του στο δείπνο της ΔΕΘ, ότι «ο Πρόεδρος κ. Κ. Στεφανόπουλος

αποτελεί την αυτονόητη πρότασή μας» και ότι «η εκλογή του μπορεί να εκφράσει την ενότητα του ελληνικού λαού». Ανεξαρτήτως αυτού, πάντως, «το σενάριο Πάγκαλου» έκανε τον γύρο του στα πολιτικά

γραφεία, αφού διατυπώθηκε ως ενδεχόμενο και από τον κ. Μ. Εβερτ ενώ συζητήθηκε σε διάφορες συσκέψεις και στη Ρηγίλλης και στα μικρότερα κόμματα.

Το τρίτο σενάριο αναφέ-

ρεται σε εκλογές στις 26 Μαρτίου 2000, λόγω αδυναμίας της σημερινής Βουλής να εκλέξει Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ο Πρωθυπουργός εξακολουθεί να θεωρεί ότι είναι το πιθανότερο ενδεχόμενο, αν και πολ-

λοί στην κυβερνητική παράταξη πιστεύουν ότι τα δεδομένα έχουν διαφοροποιηθεί από τον Ιούνιο. «Αν υποθέσουμε ότι τον Ιούνιο οι εκλογές είχαν 80% ή 90% πιθανότητες να γίνουν τον Μάρτιο, τώρα οι πιθανότητες αυτές δεν υπερβαίνουν το 50%-60%» ισχυρίζεται ηγετικό στέλεχος της κυβερνητικής παράταξης.

● Συμφέρει ο Μάρτιος

«Όσο καλύτερα πάει η κυβέρνηση τόσο θα βελτιώνεται το κλίμα, τόσο θα αυξάνονται οι πιθανότητες μας να κερδίσουμε τις εκλογές, άρα τόσο περισσότερο θα προσπαθούν τα άλλα κόμματα να αποφυγουν την εκλογική αναμέτρηση!» συνοψίζει το τρέχον «εκλογικό θεώρημα» στενός συνεργάτης του κ. Σημίτη. Την ίδια στιγμή που η κυρία Βάσω Παπανδρέου είπε ευθαρσώς στο Εκτελεστικό Γραφείο αυτό που λίγο-πολύ σκέφτονταν όλοι γύρω από το τραπέζι. Οτι, δηλαδή, «εκλογές τον Μάρτιο συμφέρουν το ΠαΣοΚ διότι θα έχει στα χέρια του όλα τα εκλογικά διλήμματα που χρειάζονται για να τις κερδίσει». Περιέργως, οι εκτιμήσεις της αντιπολίτευσης δεν απέχουν καθόλου από αυτές της κυρίας Παπανδρέου. Ο κ. Ν. Κωνσταντόπουλος, για παράδειγμα, το δήλωσε και δημοσίως. Υποστήριξε ότι το ΠαΣοΚ επιδιώκει να πάει σε εκλογές τον Μάρτιο επειδή κρίνει ότι το συμφέρουν και ταυτόχρονα προσεφέρθη να συμπράξει στα εκλογικά σχέδια του ΠαΣοΚ δηλώνοντας ότι ο Συνασπισμός δεν θα ψηφίσει τον κ. Στεφανόπουλο αλλά τον κ. Α. Κύρκου! Στην αίσθηση υπεροχής της κυβέρνησης η αντιπολίτευση παραπέμπει στο κοινωνικό πεδίο. «Περιμένετε να ανοίξουν τα σχολεί...».

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Παίζουν καθυστέρηση

ΣΤΗ ΝΔ δύο εισηγήσεις διατυπώνονται στον κ. Καραμανλή. Οι μεν του λένε ότι πρέπει να ξεκαθαρίσει το συντομότερο δυνάτον τη στάση του κόμματός του και να μην αφήσει «την υπόθεση να σέρνεται». Στην άποψη αυτή συγκλίνουν τόσο ο κ. Μιχ. Λιάπης όσο και η «μητσοτακική πλευρά» με τον κ. Κ. Μητσοτάκη και την κυρία Ντόρα Μπακογιάννη. Οι άλλοι υποστηρίζουν ότι δεν έχει κανένα λόγο να βιαστεί και ότι η θέση του κόμματος πρέπει να οριστικοποιηθεί μετά τα Χριστούγεννα. Αυτή είναι η άποψη του κ. Μ. Εβερτ αλλά και στενών συνεργατών του κ. Καραμανλή, όπως ο κ. Αρ. Σπηλιωτόπουλος και ο κ. Ι. Λούλης.

Ο κ. Εβερτ προσθέτει ακόμη ότι η συζήτηση εκτός από άκαιρη είναι και άκομψη: Πώς θα συνεχίσουν να συνεργάζονται με τον κ. Στεφανόπουλο πολιτικοί αρχηγοί που ενδεχομένως θα αναγκάζονται να δηλώνουν δημο-

σίως ότι δεν πρόκειται να τον ψηφίσουν; Ο χρόνος, όμως, δεν αποτελεί λύση. Και είναι σαφές ότι στο τέλος, πριν ή μετά τα Χριστούγεννα, η ΝΔ κάτι θα πρέπει να αποφασίσει.

Επισημώς τίποτε δεν έχει αλλάξει. «Η κακή κυβέρνηση πρέπει να φύγει!» λένε όλοι. Συζητώντας κανείς με τα κορυφαία στελέχη της ΝΔ υποχρεούται να καταγράψει, πάντως, μια σαφή διαφοροποίηση τόνου σε σχέση με τον Ιούνιο. Η αίσθηση βεβαιότητας για εκλογές τον Μάρτιο έχει σαφώς υποχωρήσει και, πέραν ίσως του κ. Μητσοτάκη, όλοι φαίνεται να συμφωνούν ότι η οριστική απόφαση είναι τελικώς πολύ πιο σύνθετη από όσο είχαν φανταστεί. Μπορεί ακόμη οι εκτιμήσεις να γέρνουν προς την πλευρά των εκλογών αλλά ουδείς σπεύδει να αποκλείσει και το αντίθετο.

Με άλλα λόγια, η ΝΔ του Σεπτεμβρίου σε σχέση με τη ΝΔ του Ιουνίου δημιουργεί την αίσθηση ότι επιθυμεί

Ακαιρη και άκομψη θεωρεί ο κ. Μ. Εβερτ τη συζήτηση για την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας

μεν να κερδίσει χρόνο προτού λάβει τις αποφάσεις της αλλά και δεν αποκλείει κατ' αρχήν κανένα ενδεχόμενο. Όλοι συμφωνούν ότι μια σύμπραξη στην εκλογή Στεφανόπουλου «θα είναι εξαιρετικά δύσκολη απόφαση» αλλά και όλοι προσθέτουν ότι «υπό τις παρούσες συνθήκες, δύσκολη απόφαση θα είναι και το αντίθετο».

Τι έχουμε, λοιπόν, μπροστά μας; Το εξής οξύμωρο σχήμα:

– Η κυβέρνηση να προσπαθεί να αποφύγει τις εκλογές που εκτιμά ότι την ευνοούν,

– και η αντιπολίτευση να προσπαθεί να επιβάλει τις εκλογές που υπολογίζει ότι δεν την συμφέρουν.

Και για όλους αυτούς τους λόγους είναι εξαιρετικά παρακινδυνευμένο να προεξοφλήσει κανείς το σιτιδίποτε. Αλλωστε ως τον Μάρτιο υπάρχουν ακόμη επτά μήνες και το 1996, επτά μήνες προ των εκλογών, ο κ. Σημίτης μόλις που προσπαθούσε να συνέλθει από το κάζο-στα Ιμια.